

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

у ЛЬВОВІ, Романовича 10/II. 5-5

Всеволод Петрів,
ген.-штабу генерал-хорунжий.

(Кореспонденція з Волині).

Навіяки, рескриптом міністра внутрішніх справ вже цього року боювало стало "бушим".

Хоча на „загальних зборах“ братчиків, що були скликані наказною радою, вибрали реалізуючу комісію, але про те, щоби ця комісія реалізувала діяльність і господарку брательна, ніхто не чув, а тим більше ніхто не читав акту реалізації в пресі, як це було раніше. І це є тим цікавішим, що сучасний матеріялізм став брательна вище, що сучасний матеріялізм став брательна вище, ніж колишній.

Настоятель брацької церкви занепокоєний. Настоятель Пашевський донад п'яти протопресвітер П. Пашевський донад п'яти року не одержує платні. На хор не було зашити і він розважаний. За ремонт церкви не заплачено. Дуже довгий час не заплачено власників дому за помешкання, наймків для диригентів. Теліжинського нині посла в „оляники“, востаннє.

L

Почалась боротьба, якій спокійно приглядались з арендованих земель Англія та Німеччина, а Франція писала в газетах про героїзм „des soldats russes” — і всі охоче торгували набоями і з Росією і з Японією. Безсильний Китай

ті за згадане помешкання заплачено, але тут звійшли в гру якісь килими... Взагалі господарювання наказної ради, як бачимо, було значно гірше, ніж законної ради, що утримувала, же добрий хор, переводила ремонти й мала ще гроші.

І не вважаючи на цю явно погану господарку п. Пилипчука й компанії, нікому не прийшло в голову як слід сконтролювати брацтво. Тому запитуємо ревізійну комісію, чому вона не перевела належної ревізії і не подала її вислідів до відома громадянства? Чому наказна рада, до якої входили інж. Пилипчук, адв. Черевко, М. Левицький, дир. Шкляр і М. Савицький, не подбали про переведення ревізії та про її оголошення, і взагалі як неслася господарка брацтва, що раптом його доходи зменшилися і не вистарчало грошей на ті потреби,

на які колись були гроші, та чому залишилися такі борги, як борг настоятеля Пашевському й інші.

Майно луцького брацтва є майном усього українського народу, одержаним у спадщині від колишніх великих борців за церкву й національність та з пожертв українських мас. Тому українське громадянство має право домагатися справоздання з господарювання цим майном.

Можливо, що матеріальна сторона брацтва в порядку. І коли це так, то тим швидше для заспокоєння українського громадянства повинні бути оголошені акти ревізії. Сподіємося, що члени б. наказної ради й ревізійної комісії зроблять це й вяснять причини „зубожіння“ брацтва.

Братчик.

З польської преси.

Проти паперових ідей.

Інтерв'ю варшавського „Експреса Поранного“ з б. воеводою Дунін-Борковським на українські теми.

Варшавський „Експрес Поранний“ приніс наприкінці вересня ц. р. обширне інтерв'ю свого спеціального висланника до Львова п. Стан. Пац з б. воеводою Дунін-Борковським на актуальні українські теми.

У зв'язку з заповіддю, що на біжучій зйомній сесії має бути покладений т. зв. малий самоуправний закон, варшавський журналіст спитав п. Борковського про його погляд на розв'язку проблеми самоврядування у Східній Галичині.

„Коли мова йде про південно-східні воеводства — заявив п. Борковський — я висловлююся за національним катастрою, який видається мені в теперішній ситуації необхідним. Самоврядування мусить теж походити з вибору, тому, що головню на цій території існують сильно вкорінені демократичні традиції. Іменування членів самоуправних установ не тільки не принесе ніякої реальної користі населенню і державі, але дезорієнтує також ті чинники, які бажають собі позитивної праці в локальному інтересі. Що більше, воно може привести просто цілком (інші) висліди від бажаних, а то наслідком персональних комбінацій, з якими люди будуть рахуватися — замість рахуватися з господарською і національною структурою цього краю.

Б. воевода Борковський прив'язує великі надії до впорядкованого справжнього самоврядування.

Правдива самоуправа запряже цілу безліч людей до великої праці над господарським піднесенням збіднілого краю. Потім серед тутешніх поляків і серед українців вийто-

риться спільний місцевий інтерес, який поставить їх як сторону супроти центрального уряду, так, що часто легкодешне зловживання терміном „сепаратизм“ щезне вкінці з обігу...

Піотр Дунін-Борковський в теж рішучим противником утравкізації шкіл. На питання „чи утравкізація дала бажані висліди“ відповідає:

Для українців була вона найбільшчим ударом, а поляків теж огірчила. Візьміть чейже під увагу, що польське населення в кількості випадках втратило національне шкільництво. Мало їх в австрійській державі, а втратило у власній! Вважаю утравкізаційний експеримент невчасною спробою, яку треба мерщій змінити. І польська і українська людність мусить відзисокати свої національні народні школи.

Що торкається університету, то б. воевода признає, що

Український університет треба дати поверх п'яти мільйонів українців (автор рахує ще досить скромно — прим. Ред.),

при чому звертає увагу, що в самій Польщі студіювало в мин. році поверх 2.500 українських студентів на високих школах і викладали кільканадцять професорів-українців.

Рішуче протиставляється теж ідеї „утравкізації“ кооператив.

Українська кооперація, керована навіть на селі фахівцями, що мають середню чи вищу освіту, є природним гоном стати господарськи незалежним від супрематії неукраїнського, головню жидівського елементу. Кооп. організація спирається на сили виключно українських і в

дуже подібна до нашої організації в Польщі, щинні за займаних часів. Вона об'єднує ширші ділянки економічного життя, ставши одночасно зі споживачою продукції й Перестерігає української відрубності і не входить безпосередньо у співпрацю з поляками в приводу політичного завоювання, яке відбивається на цілості тутешнього життя.

Проект злуки польських і українських кооператив, всупереч тому, що голосить, занепадає би до реніти ситуацію в цій частині держави. Це проект, який не рахується з органічними проявами життя, до яких належить і кооперація. Зрештою, поза замотанням господарських відносин, я вичікував би радше шодя, ніж хісна, для тутешнього засидлого польського елементу, який може опертися українській при допоміж власних, відрубних, особлих і господарських установ...

Закінчуючи інтерв'ю, п. Борковський стверджує, що стоїть на становищі повної відрубності обох національних елементів в усіх ділянках життя.

Окремішні політичні течії в внутрішній самій державі лише назовні чимось суперечним і на ділі доповнюються, не вважаючи навіть на дуже розбіжні моменти. На те ні українці, ні ми не маємо ради.

Зате господарське життя і життя культурне, яке є надбудовою життя політичного, можуть нормально розвиватися і творити нові широти лише як специфічний витвір даного середовища. Тому бачу будучність Східної Галичини у благородній ривалізації обох місцевих елементів на господарським і культурним полі. Ці перегони до краю, як найрозумніший крок до розв'язки польсько-української проблеми, зроблять позитивно на підле або більше, ніж різні штучні концепції, які хотять перешкодити життю в його творчому розгоні.

На сумнів, „чи не потерпить на такому гомостійненню українського громадянства його льояльність супроти держави“, автор відповідає, що

льояльним є той, хто є доволенний. Деякі поляки кричать вже наперед, що свободний національний розвиток підсилить сепаратизм українців, начеб ми не знали, що саме путанна їх популяризує сепаратизм в українських масах.

Погаджування державних проблем не повинно йти по лінії найменшого опору, якихось паперових помислів, з яких ще ні одного тут у нас не зреалізовано, але треба триматися до свідлі життя...

На жаль, такі погляди не мають ще доступу туди, де придумування паперових ідей і комбінацій, суперечних життю, є наймилішою і найсумнішою забавою від 14-ти літ.

—o—

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 7. ЖОВТНЯ 1931.

МІХ. РУДНИЦЬКИЙ.

Про образи і гарбузи.

(З нагоди Першої Виставки Асоціації Незалежних Українських Мистців з участю запрошених французьких, італійських і бельгійських мистців та української париської групи в Українському Національному Музею).

Коли ви були двічі на цій виставці і справді оглядали образи, раджу вам піти туди ще два рази, послухати розмов відвідувачів.

— Но, тепер я вже можу малювати — каже один редактор.

— Ніхто мене не переконає, що це мусить мені подобатись — каже один поважний професор.

— А я ніколи би не сказав, що славні чужинці, знаєте, також якось так...

Публика в клопоті. Здоровий розум і здорове око не вистачають. Досі земляки гадали, що наші модерні малюрі роблять їм на збитки і фарбою замазують полотно так, щоб не можна було збагнути, що під ним є. Аж тут бахнули на публику чужими іменами. Отже не тільки земляки малюють нині так, що нема сміливості висловити свого враження про їхні образи, але й славні чужинці?

Львівська виставка українських малярів поруч із французькими та італійськими насуває неодну „почальну“ думку. Ось наглядний приклад, яку роль грає вплив середовища на розвиток таланту. Молоді таланти, що видіють у провінціальній атмосфері, перенесені в Париж, одним скоком дістали чужинне мистецтво, що мчить уперед із розгоном авт і літаків. Наша публика мусить відгонити ці досягнення бодай оком. А може... тітати оком.

Передомі мистці об'єднані на цій виставці —

здебільша представники чистого мистецтва. Вони підкреслюють своє різке негативне становище до всього, що вони в малярстві звуть „літературою“. Навіть їхній каталог каже про це виразно. „Пейзаж“, „рисунок“, „акварель“, „малюнок“, „портрет“ або (найрадше) „композиція“ це такі заголовки як „образ“ або над поезією надпис „поезія“. Гляди і стримай враження, бо коли ти не знаєш „техніки“ все одно не оціниш того, що сутне, а що підрядне.

Що таке чисте малярство, а що таке література, яка зазначає його, — це тема на безконечну дискусію про справжнє і несправжнє мистецтво, про старе і нове, про „талант“ і „кічі“.

Глядач може вийти із такої виставки з холодним компресом на голові, але нехай не гадає, що передові мистці, які дали там свої праці, не знають, чого хочуть. Вони навіть знають, що один із тих, якого прийняли випадково, по товарицьки до свого гурта не має з ними багато спільного і вони кажуть про це голосно. Це компроміс для публіки, яка часто саме такими прибралими побратимами найбільше зацікавлена.

Добре, що наші мистці ввійшли вже в ту стадію, що не ждуть на оцінку від рідної критики. Вони щасливіші від письменників залежних на віки вічні в першій мірі від рідної аудиторії, рідних покупців та рідної критики. Вони всімаються вибачливо, коли публика і такі критики як я дивляться на образи, а звертають на гарбузи.

Та найцікавіше те, що вони воліють, коли ми говоримо про гарбузи з нагоди їхньої виставки. Адже кожний із них дав тільки кілька невеличких, випадкових робіт, — деякі самі мініатюри, і всі вони рахувалися з тим, що чужинні артисти теж передали зі своєї збірки не більше, не заведи те, що могло би характеризувати їхній талант або дати поняття про його силу та ширину.

Та чи з образами інакше як із книжками? Скільки літлей вироблює собі погляд про пись-

менника на підставі повної збірки його творів? Наші артисти мають нині не менше задоволення, ніж якби склали виставку із 3.000 експонатів. Навіть те, що вони кинули наїва наоспих дав міру їхнього розмаху. А чи не подиву гідний факт, що вони зуміли здатися собі довіря між великими артистами, які не лякались післати своїх праць аж до... Львова, що для парижан або римлян має такий-же звук як для нас Смирна або Баку?

Покищо наша інтелігенція дійшла в свої мистецьких потребах до того, що обвішує стіни народними килимами. Образи приходять на килими і то найчастіше в спальні. Досі наші артисти ще не „котувалися“ на міжнародній мистецькій біржі, але коли нині деякі з них звертають увагу чужинних критиків і покупців, то зна, може завтра наші багатирі, що „пикають“ різних льокат для капіталу апажються на який модерний образ так само, як на вексель, що має „добрий підпис“. Досі ніхто з нас ще не думав про те, що великі музеї купують образи з приватних збірок.

Наша інтелігенція має напади предивної скромності. Коли почує, як критики мистецтва перекидаються формулами „динамічний експресіонізм“ і „неореалістична гротеска“ не має сміливості заглянути на виставку. Але коли приходить мода на дамські капелюшки з перцем аадиркуватим, як питайний знак, ніхто не бентежиться, ні ті, що їх носять, ні ті, що за них платять, ні ті, що оглядають їх на голові, що нагадують ілюлі гарбуз для забави.

Як собі хочете: модерні образи можуть, а як не подобатися не більш як модерні жінки, які теж нелегко збагнути, чого хочуть і чим хотять викликати враження, а зникати до них треба швидко. І розуміти також. А перша умова до їхнього зрозуміння — шукати в них, що в них є. Не в це легко, але часто приймають, як вчужині.

Вибори до гром. рад у ЧСР.

Ніякого пересунення сил! — Вибори в Ужгороді.

Вибори до громадських рад у Чехословаччині, що відбулися дня 27. м. м., не принесли ніяких поважніших змін у стані посідання політичних партій. Декуди потерпіли незначні страти соціалістичні партії, зокрема комуністи, а декуди — мабуть для вдержання дотеперішньої політичної рівноваги — партії громадянські. В т. зв. історичних землях незначно зросли голоси християнсько-народної партії.

Вибори у столичних містах Празі, Бріні, Братиславі не привели теж до ніякого пересунення сил у громадських управах. Незначний аріст чи пак упадок одної чи другої групи не змінюють в основі нічого.

Майже ніяких змін не принесли вибори й на нашому Закарпатті. Сумно випали вони в Ужгороді, де на 42 мандати наше населення буде заступлене тільки трьома представниками, якими є: дотеперішній посадинок К. Грабар (від аграрної партії), д-р Мих. Брашайко (від української христ.-народної партії) і д-р І. Каміньський (від блоку русофільських партій). Три інші „русини“, що ввійшли до нової громад. ради, вибрані на списки різних чеських партій і є просто мамутами та іграшкою в руках чужих нам партій.

В новім ужгородським магістраті буде засідати тепер 12 чехів, 12 мадярів, 12 жидів і тільки 6 „русинів“, хоч наше населення, якби воно було добре zorganizоване, повинно мати гам принаймні 11 своїх представників. Закарпатська преса стверджує, що вибори в Ужгороді виграли чехи й жида.

Найповажнішим кандидатом на посадинок міста є знову Конст. Грабар, тимбільше, що по закону посадинок головного міста не вибирає міське представництво, тільки назначує міністр внутрішніх справ.

Повідомлення.

Дня 1. жовтня ц. р. відчинили ми фабричний склад сукна і вовняних матеріалів. Великий вибір.

Низькі ціни.

З поваженням
Тадей Цвеклер і С-ка, Львів.
пл. Марійська 8. (Дім Шпрахера)
Телефон 38—43.

504 4-5

Справа ревізії німецько-польських границь.

Велике враження в політичному світі викликала вістка з Вашингтону, що державний секретар Стімсон запросив сенатора Моррова на конференцію, на якій при участі Гувера обговорювали ситуацію в Європі, між іншим також справу польського поморського коридору. Державний секретар Стімсон клав натиск на справи, небезпечні для європейського миру, вказуючи перш усього на справу поморського коридору, далі справу розбродів і поділу запасів золота. Правдивість цієї вістки викликала поважні сумніви, бо уряд Гувера держиться традиційної американської політики нестворювання в європейській спірній справі. Всеж таки занепокоїлася цю вісткою німецька націоналістична преса, побоюючись, що американський уряд після конференції з Лявалем може затвердити теперішні німецько-польські границі та ще більше утруднити реалізацію німецьких домагань щодо ревізії цих границь.

Міжнародна позичка для хліборобських держав.

В Перуджі радив 1. і 2. ц. м. екекутивний комітет економічної співпраці європейських держав, що належать до Союзу Народів. Предметом нарад була роздача рефератів і праці, зв'язаної зі зйомом членів товариства Союзу Народів, що відбувається в 1932 р. в Парижі. Описали радили над господарськими справами у зв'язку з різництвом середньої та середньо-східної Європи. Після дводневних нарад прийнято внесення французького делегата Деласі. Він домагається великого дворечинцевого кредиту для держав середньо-східної Європи. Позичку у висоті 70 мільярдів франків мала би дати Франція та Америка виключно на розбудову комунікацій та виміну хліборобських продуктів у державах прибалтійських, Польщі, Чехословаччині, Румунії, Угорщині, Югославії, Болгарії та Греції. Проект буде предлажений Союзові Народів.

Одночасно з Женеві наспіла вістка, що представники 24 європейських держав, членів Союзу Народів, підписали конвенцію про утворення товариства міжнародного різного кредиту. З європейських держав не підписали конвенції Італія, Албанія і Хорватія.

Перед великим святом в Перемишлі.

50-літній ювілей Українського Інституту для дівчат.

В днях 13. і 14. жовтня ц. р. відбудеться в Перемишлі святкування 50-ліття Т-ва, яке має за собою великі заслуги в освіті й вихованні українського жіноцтва. На це свято запрошують усіх добродіїв, членів Т-ва, адміністраторів, викладачів, учительський збір теперішніх і давніших літ, як також усі інститутки, які покінчили віділову школу, пізніше ліцей, уч. семінар або гімназію.

Вечором 13. жовтня в концертній залі Інституту відбудеться академія, яку влаштовують давні інститутки своїми силами першорядної вартости. На цій академії будуть відчитані привіти, які надійдуть до Інституту, а молодші інститутки зложать привіт давнім інституткам.

Дня 14. жовтня рано буде Служба Божа в інститутській каплиці, а потім панахида за померлих членів Т-ва й інституток. Всі присутні впишуться у пропам'ятну книгу. Голова Т-ва д-р В. Загайкевич відслонить мармурову таблицю в честь заслужених для Інституту діячів(ок). В залі відслонять портрети бл. п. о. Кордасевича, ініціатора ідеї заснування Інституту і довголітнього голови Т-ва, о. Подольського. На інститутській горі буде дефіляда теперішніх інституток перед віділом і гістьми. Посадять теж пропам'ятного дуба і зложать новий овочевий сад.

Перед обідом відбудуться зйзди давніх інституток. На спільний обід запросять членів Т-ва, давніх і теперішніх інституток. Виді Інституту має намір улаштувати обмін думок між мамами, давніми інститутками, які тепер мають своїх дітей в Інституті.

Вечором у власній конц. залі буде музично-руханковий виступ заходом теперішніх інституток.

Управа Інституту просить усіх давніх інституток, які прийдуть на це свято, аби наперед зголосили свій приїзд, щоб їм був приготовлений нічліг в Інституті. Просимо при вході до Інституту зголошуватися в канцелярії, де буде всім вказане місце спання. Там-же буде пропам'ятна книга, до якої можна буде вписуватися. Конче треба привести зі собою простирало, ковч і ясічок. У зголошенні треба повідомити, чи гості рахують на харч в Інституті.

Членів Т-ва, запрошених гостей і давніх інституток, які рефлектують на спільний обід 14. жовтня, просимо також зголоситися якнай-скорше. Плата за харч по собівартости, спільний обід 2.50 зол. Нічліг для давніх інституток безплатно.

Управа

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати поштовими марками.

ІХ. Молочарський курс при „Маслосоюзі“.

Краєвий Молочарський Союз „Маслосоюз“ приступав до влаштування 6-ти місячного практичного молочарського курсу. Курс відбудеться в Стрию і триватиме від 4. листопада 1931. до 30. квітня 1932. р. Приймється найбільше 32 кандидатів. Умовини прийняття такі: 1) Українська народність; 2) Вік 18—30 літ; 3) Теоретична підготовка та укінчена принаймні 2-тижнева молочарська практика; 4) Поручення від кооперативних установ, які рівночасно переберуть на себе матеріальні і моральні зобов'язання; 5) Першенство у прийнятті мають кандидати зі середньою освітою, довшою молочарською практикою та покінченими кооперативними курсами.

Остаточне прийняття узалежнене від вислуду вступного іспиту, який буде мусіти зложити кожний кандидат та від лікарських оглядин при вступі.

Власноручно писані подання про прийняття в

додування перебігу життя треба вносити за згодою і в письмений опінією кооперативних установ на адресу: „Маслосоюз“ у Львові, вул. Костюшка ч. 1. а), найдаліше до 20. жовтня 1931. р.

Про харчування у спільній кухні і на кошт курсантів. Кошта про харчування вносять денно 2.50 зол., ц. є місячно 75 зол., а за цілий час тривання курсу 450 зол. У цій квоті міститься вже вписове 50 зол.

Доходять курсанти, які у спільній кухні не будуть харчуватися, платять лише вписове в квоті 50 зол. Квоту цю зложить кожний курсант згори до каси „Маслосоюзу“ сечас по зголошенні на курс, бо в противнім випадку не буде прийнятій.

Ближчі відомости в „Кооперативному Молочарстві“ ч. 10. за місяць жовтень 1931 р.

Дирекція „Маслосоюзу“.

Фінансова криза в Америці.

Останні події в Америці загострили сильно загальну нервозність, викликану світовою господарською кризою. Наслідком утечі капіталів з Америки нью-йоркський Федеральний Резерв Банк втратив величезну кількість свого золота, а це відбивається відомо на біржовій кон'юктурі й в дальших наслідках потягає за собою ліквідацію банкових установ. Навіть переняття Американського Банку Національним Банком в Нью-Йорку, наслідком чого виявилось положення багатьох інших банків, не припинило загального занепокоєння. Америка знаходиться в стані фінансової кризи, яку переживає багато європейських держав. Говорять уже про майбутнє закриття біржі і про необхідність державної гарантії за депозитами. Розпорядки про спекуляції на бонсу не принесли бажаних наслідків, бо події йдуть даліше

своїм шляхом. Від кількох тижнів функціонує банкова комісія, що старається впливати на хід фінансових справ, покищо з малим успіхом. Вирінає також план утворення великого резервного фонду на випадок катастрофи, а в Білому Домі обмірковують не тільки міжнародне політичне положення, але й способи забезпечення внутрішнього американського кредиту. Під враженням усіх тих труднощів і небезпек очі зацікавлених кол звертаються тепер на президента Гувера, від якого домагаються, щоб своїм акціям задія міждержавної фінансової консолідації розтягнув поза мораторійний рік. Багато надіються від майбутньої стрічі Гувера з французьким прем'єром Лявалем, від яких залежить у великій мірі дальший хід світової фінансової кризи.

Папа про світову кризу.

Папа оголосив 3. ц. м. енцикліку в справі світової господарської кризи, загальною безробіття й розбродів. Енцикліка, що починається словами „Nova impendit“ зясовує господарську кризу що яжить над всіми державами й веде до страшного безробіття. Особливо лежить папі на серці доля дітей, що падають жертвою сумних життєвих умовин. Тому енцикліка закликає до горячої гуманітарної акції, що забезпечила би дітям прожиток. Причиною кризи є між іншим військові зброєння, що пожират

ють величезні матеріальні засоби, які можна з більшого вжити для людства. Папа поновлює заклики свого попередника, яких досі якслід не вислухано і просить духовенство вжити всіх своїх впливів з проповідниць та в пресі, щоб приспінити розбродів. Вкінці енцикліка звертається до підприємців, щоб в цих важких часах ставилися до робітників справедливо. В християнській науці про соціальну справедливість і рівність бачить єдиний шлях до виходу з нинішньої кризи.

Жорстокий режим у Мексику.

В Мексикі коло Вілля Гереро повішено на приказ губернатора 85 селян, переважно старців. Причиною був самосуд на мері Хаблеса за те, що зловив одну дівчину і хотів вивести на коні в лісі. Боронячись, дівчина впала з коня і забилася. Обурені селяни відшукали Хаблеса в лісі і заклали. На вість

про це губернатор провінції Гарідо вислав військо, яке зловило 85 селян і привело до міста. Їх уміщено в довгій алеї, висадженій яблонями, і повішено рядом на деревах. Після цього масового вбивства провідник відділу оголосив, що подібна смерть чекає всякого, хто тільки доторкнеться висаджених.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

золоту штабу, яку розділює знавець на поодинокі кавальчички. Не лише французи, але й чужинці вимінюють без перешкод франки на золото. „Помість“ тої виміни така поширена, що є навіть окремі крамнички, які тим займаються.

— Царські вірли на шапках китайських воєнів. Військовий часопис „Сьогодні“, який виходить у Ризі, помістив знімку китайських воєнів на полі боротьби в Манджурії. На рукавах і шапках воєнів видно царські російські вірли.

— Сніг на Кримі. Зі Севастополя повідомляють, що на Кримі впаав сніг на місяць скорше як звичайно. На Ай Петрі поволока снігу груба на пів метра.

— Перед бомбардуванням Монте Карло? У рулетку програв капітан англійського кружляка Гредок велику суму грошей, а описав загрозливо, що збомбардує місто, коли йому не віддадуть програної суми. Це взяла управа казино гри за жарт. Натомість на Монте Карло й околицю впаав переполох, бо розлючений капітан англійського кружляка „Персімон“ приказав приготувати гармати до обстрілу.

— Замах на поїзд у Швеції. Повідомляють з Осльо, що на стації Скїєн відкрили під рейками п'ять динамітових набойів кілька хвилин перед відходом поспішного поїзду до Осльо. „Вибух динаміту висадив би в повітря цілий поїзд“, — сказали знавці, а за терористами застиг слід.

— Труднощі торговельного банку в Ляйпцігу. Повідомляють з Берліна, що торговельний банк А. Г. у Ляйпцігу попав у труднощі в зв'язку з сьогоднішньою кризою й переговорює тепер із другим місцевим банком у справі об'єднання. Коли до злуки не прийде, банк проголосить однорічну мораторію виплат.

— Винаходи. Американець Аерлей винайшов прилад, який навчає молодого летуна орієнтації в повітрі й завжди пригадає йому, що в повітрі нема ніякої тривалої опори. Новий винахід називається „орієнтатор“.

— Кораблі з вантажем золота на морському дні. На дні океанів дремають рештки потоплених кораблів, потонули вони разом із своїм дорогим вантажем золота. Вартість того золота обрахували на 600.000.000.000 фунтів штерлінгів. Колиб хотів хто перевозити те золото, мусів би мати флоту збірного тонуажу 10.387.965 тис. тон, себто більшу від цілої морської флотії Англії, Америки, Німеччини, Японії та Франції. Ці велетенські скарби заздро заховані під морськими хвилями й нінащо сходять зусилля окремих людей та навіть урядів деяких держав, щоб їх видобути на денне світло. Покищо нема способу добувати потоплені в хвилях океанів кораблі, навіть техніка ледви спроможеться робити це на морських мілинах. Скарби чекають далше на дні моря того дня, коли їх розділять люди між себе й будуть битися за них, тепер ледви маленькі окрушини вертають з морського дна — на раменах сміливих нурців.

— Ліквідаційні ціни фіранок і хідників. Ліквідуєчи відділ фіранок, хідників і диванів просимо П. Т. Публіку скористати з нагоди ліквідації того відділу і купувати оказійно гарні фіранки ручної роботи за безцінь, хідники і плюшові дивани по вельми низьких цінах. Отже вступі до фірми Вітелльс, Рувовського 7, а напевно купиш! 577 1—?

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 5. X. 1931. за масло експортне і десертне пріма — зол., за літру молока 19—20 сот., літру сметани 1'10 зол., копу яєць 5'30 зол.

Зі судової салі.

ПРОЦЕС ПРОТИ Б. ПОСЛА Д-РА О. КОГУТА.
Процес проти б. берестейського в'язня, б. посла д-ра Осипа Когута, відбудеться мабуть аж у січні 1932 р., у слідуючій каденції судді присяглих.

КАЛУСЬКИЙ ПЛАСТ ПЕРЕД СУДОМ.

Мин. місяця відбулася у Львові апеляційна розправа проти членів Пласт-приятю і Пласту в Калуші, а саме проти судді Гладишовського, п. Чорпівової і тов., яка, подібно як у І. інстанції, покінчилася цілковитим звільненням обвинувачених від вини і кари. Боронови адвокати д-р Коритовський з Калуша і д-р Дуликевич з Бірки.

ЗА ШПІОНАЖУ.

Дня 2. X. ц. р. велася в Чорткові тайна розправа за шпівонажу проти Мих. Угланюка і тов., яка покінчилася таким засудом: 1) оба, Мих. Угланюк одержав кару 7 літ тяжкої тюрми, 2) П. Гуцул 4 роки тяжкої тюрми (оба з Рад. України) та акінці 3) С. Макогонюк з Кудринця, пов. Борщів, 6 місяців. Боронови д-р Вол. Електорович з Чорткова.

— о —

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

СВІТ ДИТИНИ, ч. 10. жовтень 1931.

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований орган у. крайського протияльогольного і протинікотинного руху. Р. IV. Ч. 9. Львів, 15. вересня 1931 р.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Вівторок, 6. жовтня, година 7:30 веч. „Буря в скляній воді“, комедія Ястшембей-Завельського.

Театр Ріжнородностей:

Вівторок, 6. жовтня, година 7:30 веч. „Куди вернешся?“. Серед, 7. жовтня, година 7:30 веч. „Моральність пані Дульської“.

Кіно.

АПОЛЬОН: „Десять років із Панама“.

ЛЕВ: „Десять років із Панама“.

МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Веселий поручик“ (Моріс Шеваліє).

МІРАЖ: Звукова фільма: „Синій метал“ (Марсена Дітріх, Еміль Янінґс).

ОАЗА: Звукова фільма „Король прощання“.

ПАЛІАС: Звукова фільма „Давид Гольд“ і тижневий Фока.

ПАН: Звукова фільма: „Монте Карло“.

ПАСЯЖ: „За гріхи брата“ та звуковий додаток.

ПРОМІНЬ: „Кохання та сльози Шопена“.

СОНЦЕ: „Граф Монте Хрісто“ (2 серії).

СТИЛЕВ: „Студент із Праги“ та звукова комедія.

УІХИ: „Пат і Пататон у тарапатах“.

ЖИКА, яка бажав грику (Нора Ней).

ХИМЕРА: „Неаполь співаюче місто“, (І. Кенура, Б. Гейм).

Програма радіо.

Середа, 7. жовтня 1931.

Львівське (295,3) 19:30 Танкова музика. Моравська Острава (263,4) 15:00 Концерт. Лондон (356,3) 23:35 Танкова музика. Гамбург (372,2) 16:30 Збірний концерт. Букарешт (394,2) 20:45 Фортелі. Сотенс (403,8) 20:00 „Магія й чародійство“. Харків (426) 15:30 Візичт. 20:00 Концерт. Рим (441,2) 17:30 Приступний концерт. Лангенберг (474,4) 20:00 Народні пісні Сврдний. Прага (486,2) 20:00 Концерт. Міліно (500,5) 19:15 Музична вечірка. Бруксая (508,5) 21:00 Військовий концерт. Відень (516,4) 17:00 Співацький вечір. Рига (524,5) 19:03 Оперетка „Вояк із чоколади“. Булапешт (550,5) 20:00 Пісні. Люблін (575,8) 20:30 Опереттний спів. Ленінград (1000) 18:30 Вечір музично-літературний. Осльо (1071,4) 22:35 Танкова музика. Москва (1481) 19:30 Візичт. Кенігсвустергаузен (1634,9) 18:30 „Доля людей у Шекспіра“. Париж (1724,1) 19:00 Музика плнт.

Четвер, 8. жовтня 1931.

Львівське (295,3) 19:30 „Країни й люди“, концерт оркестри Моравська Острава. (263,4) 19:20 Кабарет. Лондон. (356,3) 19:35 Концерт. Гамбург. (372,2) 18:30 „Зови в Камерун“. Букарешт. (394,2) 20:00 Виступ співацьки Гредкою. Сотенс

(403,8) 20:00 „Цепелін чи ДО Х.?“ 21:30 Концерт хору. Берлін (419) 18:30 Приступний концерт. Харків (426) 15:00 Концерт. 20:00 Концерт. Рим (441,2) 21:00 Збірний концерт, опис танкова музика. Гельсінґфорс (453,2) 19:25 Спів Грети Барот. Лангенберг (472,4) 17:00 Приступний концерт. 20:00 Новітня танкова музика. Прага (486,2) 19:40 Військова музика. Міліно (500,5) 19:15 Музична вечірка. Відень (516,4) 17:25 Танкова музика. 19:00 „Хмародери й підземні будови в Америці. 20:00 Веселий вечір. Рига (524,5) 21:30 Приступна музика. Булапешт (550,5) 18:15 Циганська музика. Люблін (575,8) 20:00 Передача з опери. Ленінград (1000) 18:30 Літературно-музичний вечір. Осльо (1071,4) 20:30 Концерт хору. Москва (1481) 18:15, 19:00, 19:30 Концерт. Кенігсвустергаузен (1634,9) 18:00 „На кордоні життя“. Париж (1724,1) 22:30 Концерт.

Львівське радіо.

Середа 7. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11:58 Астрон. час із Варшави. 12:10 Про погоду дня. 12:15, 13:25, 15:30, 16:15, 19:45, 21:15, 22:10 Грамофонні плати. 15:05 Львівський пластоний кути. 16:00 Англійська мова. 16:20 „Польовання на оленів“. 16:40 Польські пісні. 17:10 Візичт. 17:35 Збірний концерт. 18:50 Вечірка. 19:15 Листування. 19:25 „Летунські новини“. 19:45 Радісний денник. 20:00 Музичний фейлетон. 20:15 Польська народна музика. 21:00 Передача з Варшави „Адмірал“. 21:20 Концерт у честь Шуберта. 22:30 Передача з Кракова „З особистих мотивів у житті й творчості Копрада“. 22:45 Комуникати з Варшави. 23—24 Танкова музика з „Школярів казарми“.

Четвер, 8. жовтня 1931.

Львів (380,7) 11:58 Передача часу з Варш. 12:10 Про погоду дня. 12:15 „Про що треба знати“. 12:35 Критика концерту. 12:50 Передача з Варшави: збірний концерт. 14:45, 15:40, 16:15, 16:40, 17:35, 19:15, 19:40, 22:10 Грамофонні плати. 15:05 Господарський комуникат. 15:25 Про нові книжки. 15:50 Передача з Варшави програми для дітей 16:20 Наува французької мови. 17:10 „Вуаля! двох річ і трьох кордонів“. 17:45 „Таїна людського мозола“. 18:00 Збірний концерт. 18:50 Вечірка. 19:25 Літературна гутірка. 19:45 Пресовий радісний денник. 20:00 „Пуховість звіринного світу“. Фейлетон Шлаківського. 20:15 Збірний концерт із Варшави. 21:25 „Магія“. 22:40 Оповідки. 23:00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На „Рідну Школу“ адожили Н.П. Член Вчительського Збору нар. школи „Рідної Школи“ в Дрогобичі 15 зол. з нагоди призначення б. директора тамтешньої гімназії Вол. Кузьмича. — Всім Н.П. Жертвувати шире дякує Головна Управа „Рідної Школи“. 627

Український театр під адм. тров. І. Волощука.

ДУБЕЧКО.

7. X. — Хмара.

8. X. — Ой не ходи Грицю

9. X. — Циганка Аза.

ЯРОСЛАВ: з поворотом ще 2 вистави.

10. X. — Циганка Аза.

11. X. — Наташка Полтавка.

ПЕРЕМИШЛЬ:

12. X. — Хмара.

13. X. — Дяк шастя (премера).

Перед відходом на захід театр доповнить хор і прийме і тенора, і сопрана і 1 танпера нар. танді. — Оферти прошу слати на руки І. Волощука. Адреса в часописах.

Подяка. Підписані складають отрим ширю подяку Делегатурі С. У. А. в Перемішлі за безкорисну інтервенцію і опіку над ними в часі їхнього перебування в тюрмі, а особливо Високоповажним Панам: Радниконі Дмоховському Романові, — Меценасові д-рові Загайкевичеві Володимирові і Меценасові д-рові Рибаконі Миколі за безкорисну та успішну оборону в процесі за проти кацапських демонстрацій. — В Перемішлі, дня 1. жовтня 1931. — 1. Дунай Осип. 2. Качмар Василь. 3. Манар Тарас. 4. Дорошак Лев. 5. Савчак Володимир. 6. Хробак Василь. 7. Кебуз Гриць. 8. Кебуз Осип. 9. Геряк Антін.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ. ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятих літ у цілї краю анала фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую брязати, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 130

НАПРАВА диванів, килимів Терильова, Собського 21. тел. 43-38. 593 3-3

ПОТРІБНА ОСОБА, котра занялася би кухнею і домашнім, сільським господарством у священника-вдівця. — Зголошення з поданням виног слати до парохіального уряду в Грещі пошта Тольмач. 619 3-3

НОТИ вживані й нові поручає склад нот Брандлера, Баторія 26. Купно. — Продаж. — Виміна. 628 1-3

ЖИКА старша, здорова, чесна, що знає добре господарство, пошукує місця господарств. — Львів, Янівська 48, у п. Штуконі. 625

ПРИЙМУ студентів на мешкання з харчем або без. Гейнґа 16. двері 4, Галицький. 611 3-3

МУЗИКАЛІЯ. „Танго Стефи“ на пштру Белкоронайного, 1 зол. 587 3-5

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціаліст шедуг легенів, серця і жолука

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Рентгеном.

Оголошення.

Взявється всіх товаришів (-ок) студентів (-ок) постійно замешкалат у Львові (великім) зявлятися в неділю дня 10. X. 1931 р. в год. 10. передпол. в Акад. Дому (Супінського 21) на констатуючі Збори Секції Студентів міста Львова.

ЗА КОМІТЕТ:

Вол. Мих. Янів. Богдан Ластавецький.

Присилайте передплату!

Вже вийшов з друку й продається до всіх книгарнях IX-ий річник

КАЛЕНДАРЯ—АЛЬМАНАХА

— „ДНІПРО“ на 1932 рік, — видання Українського Товариства Доломоги Емігрантам з України у Львові, вул. Руська ч. 3.

В календарі на 1932 р. взяли участь: М. Бутонич, Б. Гомзин, В. Диканський, Вол. Дорошенко, Наталя Дорошенко, Фед. Душко, Ю. Коаллар, О. Кузьмин, Моисей Левіцький, Богдан Лепкий, Ю. Малавський, Е. Маланюк, М. Пересіда-Суходольський, П. Селезев, В. Юрченко. Зміст: спомини, оповідання, поезії, статті. Ціна календаря — 3 зол., з пересилкою 3,50 зол.

Увесь дохід з календаря на добродійні цілі.

II. РІК ВИДАННЯ.

КІНО ч. 19 вже в розпродажі. Ціна 53 сот.

Ріжнормантний зміст, багато ілюстрацій, двобарвна обортка. Замовляти: „КІНО“ Львів, вул. Баянська 8.

Оголошуйтеся в найстаршій укр. щоденнику „ДІЛО“!